

ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 12/1

29 մարտի 2016 թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանի 01.03.2016թ-ի գանգատը ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 30.11.2015թ-ի թիվ 2168/02 որոշման դեմ:

Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանի գանգատում բերված փաստարկները.

Համաձայն «Հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը գանձելու մասին» թիվ 2168/02 որոշման, Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանից ենթակա է բռնագանձման 371.384 դրամ պարտադիր սոցիալական վճար: Նշված որոշումը Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանը ստացել է 24.02.2016թ-ին առձեռն:

Վերոհիշյալ պարտավորությունը 2009թ-ի հունվարից մինչև 2012 թվականի դեկտեմբեր ամիսների համար հաշվարկված նվազագույն սոցիալական վճարների գումարն է:

Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանը չի ընդունում հիշյալ պարտավորությունը հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Հարկային տեսչությունը չի կիրառել «Հարկերի և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված արտոնությունների կիրառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի դեկտեմբերի 19-ի ՀՕ-258-Ն օրենքը: Մասնավորապես, 3-րդ հոդվածը սահմանում է՝ «Անհատ ձեռնարկատերերն ազատվում են 2006 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը (ներառյալ) ընկած հաշվետու ժամանակաշրջանների համար հաշվարկված և չվճարված պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների նվազագույն գումարների (այդ թվում՝ հաշվարկված և չվճարված տույժերի) վճարումից»:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 86-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է՝ «Իրավական ակտը մեկնաբանվում է դրանում պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությամբ՝ հաշվի առնելով օրենքի պահանջները: Իրավական ակտի մեկնաբանությամբ չպետք է փոփոխվի դրա իմաստը:»:

Նույն օրենքի 78-րդ հոդվածի 3-րդ մասը սահմանում է՝ «...ուժը կորցրած իրավական ակտի գործողությունը տարածվում է մինչև դրա ուժը կորցնելու օրը ծագած հարաբերությունների վրա, եթե նույն օրենքով կամ ակտն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին իրավական ակտով այլ բան նախատեսված չէ:»:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալ նորմի պահանջները և դրանք համադրելով վարչական վարույթի փաստերի հետ, Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանը գտնում է, որ օրենքն ուժը կորցրել է միայն 01.01.2013 թվականից, իսկ տվյալ դեպքում հարաբերությունը ծագել է մինչև դրա ուժը կորցնելու օրը (2005-2012 թվականների ընթացքում): Հետևաբար, օրենքի գործողությունն ամբողջությամբ տարածելի է այդ հարաբերության նկատմամբ:

Հիշյալ արտոնությունների կիրառման վերաբերյալ ՀՀ Վճարելի դատարանը ՎԴ3/0088/05/09 որոշումով անդրադարձել է և մասնավորապես արտոնություն

կիրառման ժամանակահատվածից հետո ծագաց իրավահարաբերությունների վրա ազդող իրավական ակտի իրավունակության վերաբերյալ: Տվյալ դեպքում դատարանը հաստատված է համարել այն հանգամանքը, որ արտոնությունը կիրառող օրենքը ունի հետադարձ ուժ: Միաժամանակ անհրաժեշտ նշել, որ ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի կողմից ՎԴ/4728/05/12 որոշմամբ դատարանը մեկնաբանել է հետևյալը՝ «դատարանը հարկ է համարում արձանագրել, որ «հարկային և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի դեկտեմբերի 19-ի թիվ ՀՕ-258-Ն օրենքի 3-րդ հոդվածը սահմանում է, որ անհատ ձեռնարկատերերն ազատվում են 2006 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը (ներառյալ) ընկած հաշվետու ժամանակաշրջանների համար հաշվարկված և չվճարված պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների նվազագույն գումարների (այդ թվում՝ հաշվարկված և չվճարված տույժերի) վճարումից:»:

Ելնելով վերոգրյալից և հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 70, 71-րդ, 63-րդ հոդվածները Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանը խնդրում է անվավեր ճանաչել «Հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը գանձելու մասին» 30.11.2015 թվականի թիվ 2168/02 որոշումը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 30.11.2015թ-ի դրությամբ նրա չկատարված հարկային պարտավորությունները կազմում են 371.384 դրամ, որից ապառք 240.000 դրամ, տույժ 131.384 դրամ: Նշված պարտավորությունն առաջացել է 2009թ. հունվարից մինչև 2012թ. դեկտեմբեր ամիսների հաշվարկներից:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 30.11.2015թ-ին ընդունվել է թիվ 2168/02 որոշումը (այսուհետ նաև Որոշում) Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանից 371.384 դրամ պարտավորության գումար գանձելու մասին:

Քննարկման ընթացքում պարզվեց, որ Վարդան Ուզունյանը որպես անհատ ձեռնարկատեր պետական գրանցում է ստացել 29.08.2008թ-ին: Արդյունքում, 2008թ. օգոստոս ամսից մինչև դեկտեմբեր ամիսն ընկած ժամանակահատվածի համար հարկային մարմնի կողմից հաշվարկվել է նվազագույն սոցիալական վճար ընդամենը 38.130 դրամ, այդ թվում՝ նվազագույն սոցիալական վճար 25.000 դրամ, տույժ 13.130 դրամ:

Սակայն հարկ է նշել, որ ղեկավարվելով «Հարկերի և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի դեկտեմբերի 19-ի ՀՕ-258-Ն օրենքի 3-րդ

հողվածի դրույթներով 2008թ. օգոստոս ամսից մինչև դեկտեմբեր ամիսն ընկած ժամանակահատվածի համար հարկային մարմնի կողմից նվազագույն սոցիալական վճարի գծով հաշվարկված պարտավորությունը՝ ընդհանուր գումարով 38.130 դրամ, Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանի անձնական հաշվի քարտից նվազեցվել է: Այսինքն, գանգատում բերված պնդումները, որ հարկային մարմնի կողմից չեն կիրառվել «Հարկերի և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի դեկտեմբերի 19-ի ՀՕ-258-Ն օրենքի 3-րդ հոդվածի դրույթները, հիմնավոր չեն:

Տվյալ դեպքում հարկ է նշել, որ Որոշմամբ նվազագույն սոցիալական վճարի գծով գանձման առաջադրված պարտավորությունը հաշվարկվել է 2009թ-ի հունվարից մինչև 2012թ-ի դեկտեմբեր ամիսն ընկած ժամանակահատվածի համար:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ մինչև 31.12.2012թ-ը գործող «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն, անհատ ձեռնարկատերերը պարտավոր են յուրաքանչյուր ամսվա համար վճարել նվազագույն սոցիալական վճար՝ 5000 դրամի չափով, մինչև հաջորդ ամսվա 15-ը: Ընդ որում, պետական գրանցման վկայականը ժամանակավոր հարկային մարմին հանձնած (մինչև 25.07.2012թ-ը) և այդ ժամանակահատվածում ձեռնարկատիրական գործունեություն չիրականացրած անհատ ձեռնարկատերերը նվազագույն սոցիալական վճարներ չի կատարում՝ վկայականը հանձնելուն հաջորդող ամսվանից մինչև վկայականը հետ ստանալու ամիսն ընկած ժամանակահատվածի համար:

Դա նշանակում է, որ անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից պետական գրանցման վկայականը ժամանակավորապես հարկային մարմին հանձնած չլինելու դեպքում անհատ ձեռնարկատերը պարտավոր էր վճարել 5000 դրամ նվազագույն սոցիալական վճար՝ անկախ ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու կամ չիրականացնելու հանգամանքից:

Քննարկվող դեպքում Ա/Ձ Վարդան Ուզունյանի կողմից պետական գրանցման վկայականը ժամանակավորապես հարկային մարմին չի հանձնվել, ինչը և հիմք է հանդիսացել նվազագույն սոցիալական վճարի գծով պարտավորությունների հաշվարկման համար:

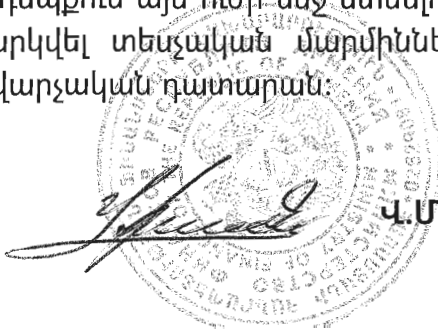
Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 30.11.2015թ-ի թիվ 2168/02 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ